

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ και ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΦΟΡΕΙΑ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΦΩΚΙΔΟΣ

Μιλώντας για τη Δημοκρατία στους Δελφούς...

Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα

ΔΕΛΦΟΙ 2015

Το έντυπο αυτό
ανήκει στον/στην

.....

.....

**ΖΗΤΩ
η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ !!!**

Η δημοκρατία είναι το πολίτευμα στο οποίο δικαίωμα συμμετοχής έχουν όλοι οι πολίτες, οι οποίοι είναι ίσοι απέναντι στο νόμο και έχουν κατοχυρωμένα τα ατομικά και πολιτικά δικαιώματά τους. Στη δημοκρατία επικρατούν οι αποφάσεις που προέρχονται από την πλειοψηφία, όσες δηλαδή συγκεντρώνουν τις περισσότερες ψήφους.

Για πρώτη φορά στην ιστορία της ανθρωπότητας, η δημοκρατία εγκαθιδρύθηκε στην Αθήνα από τον Κλεισθένη, το 510 π.Χ. Τις βάσεις ωστόσο, για την καθιέρωση του πολιτεύματος, που επέτρεπε τη συμμετοχή όλων των πολιτών στα κοινά, είχε θέσει ο Σόλων, ένας από τους επτά σοφούς, με τη νομοθεσία του λίγες δεκαετίες νωρίτερα.

Η μεγάλη αλλαγή του Κλεισθένη ήταν η δημιουργία δέκα νέων φυλών, στις οποίες εντάχθηκαν πολίτες από όλα τα κοινωνικά στρώματα. Πέτυχε με αυτόν τον τρόπο να μην υπάρχουν αντιθέσεις ανάμεσα στους πολίτες, αφού η κάθε φυλή προσπαθούσε για το καλό όλων των μελών της. Οι δέκα νέες φυλές είχαν δικό τους προστάτη και Επώνυμο ήρωα, σύμφωνα με χρησμό του μαντείου των Δελφών, τον οποίο λέγεται ότι είχε λάβει ο Αιγέας, πατέρας του Θησέα, του μυθικού ιδρυτή της δημοκρατίας.

Στην αρχαία Αθήνα του 5ου αι. π.Χ. όλοι οι πολίτες είχαν δικαίωμα συμμετοχής στη Βουλή των 500 και στην Εκκλησία του δήμου για τη λήψη των κοινών αποφάσεων.

*Στον μικρό Merlin Carudo,
που δεν επισκέφτηκε ποτέ τους Δελφούς...*

Το δημοκρατικό πολίτευμα συνέβαλε στη νίκη της Αθήνας κατά των Περσών στη Σαλαμίνα, στο Μαραθώνα και στις Πλαταιές, και οδήγησε την πόλη στη λαμπρή περίοδο του 5ου αι. π.Χ., η οποία είναι γνωστή ως "ο χρυσός αιώνας του Περικλή".

Στο μαντείο των Δελφών κατά τη διάρκεια της αρχαιότητας ανεγέρθηκαν σημαντικά μνημεία, τα οποία αφηγούνται άμεσα ή έμμεσα την ιστορία της αθηναϊκής δημοκρατίας, από την άνοδο μέχρι την παρακμή της, και δίνουν την ευκαιρία να κατανοήσουμε τις αρετές της Δημοκρατίας.

*"ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΗ του ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΥ ΠΟΛΙΤΕΥΜΑΤΟΣ
είναι η ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ".*

Αριστοτέλης

**Δήμος = Πολίτες
Κράτος = Εξουσία**

Οδηγίες για τον εκπαιδευτικό...

Η ολοκλήρωση του έργου "Ανάδειξη αρχαιολογικού χώρου Δελφών", το οποίο εκτελέστηκε από την Εφορεία Αρχαιοτήτων Φωκίδος, είχε ως αποτέλεσμα την απόδοση σημαντικών μνημείων στους επισκέπτες του αρχαιολογικού χώρου, τα οποία συνδέονται με την περίοδο ακμής της αθηναϊκής δημοκρατίας. Επίσης, τα μνημεία αυτά αναφέρονται σε σπουδαία γεγονότα της αρχαίας ελληνικής ιστορίας, όπως τη ναυμαχία της Σαλαμίνας, τη μάχη των Πλαταιών, τη μάχη του Μαραθώνα, τη ναυμαχία στους Αιγός ποταμούς και τις ναυτικές νίκες του Κίμωνα.

Θεωρήσαμε λοιπόν, ότι η σύνταξη ενός μικρού αρχαιολογικού οδηγού για τους μαθητές των τελευταίων τάξεων του Δημοτικού, στον οποίο παρουσιάζονται οι βασικές πληροφορίες για τα μνημεία αυτά, θα αποτελέσει ένα χρήσιμο εργαλείο για τον Εκπαιδευτικό κατά την επίσκεψη στον αρχαιολογικό χώρο των Δελφών, αλλά και για το σχεδιασμό δράσεων, οι οποίες άπτονται κρίσιμων προβληματισμών της σημερινής κοινωνίας.

Ενδεικτικά θέματα τα οποία δύναται να συζητηθούν με αφορμή το παρόν έντυπο είναι: η ατομική ελευθερία, η ανάγκη συμμετοχής στα κοινά, η σημασία της διαλογικής συζήτησης και της συλλογικής λήψης αποφάσεων, ο σεβασμός στην πολυφωνία, η καταδίκη του ρατσισμού και της βίας. Στο δεύτερο μέρος του εντύπου περιλαμβάνονται δράσεις, οι οποίες ενισχύουν το ενδιαφέρον των μαθητών για το περιεχόμενο του οδηγού και βοηθούν στην καλύτερη κατανόησή του.

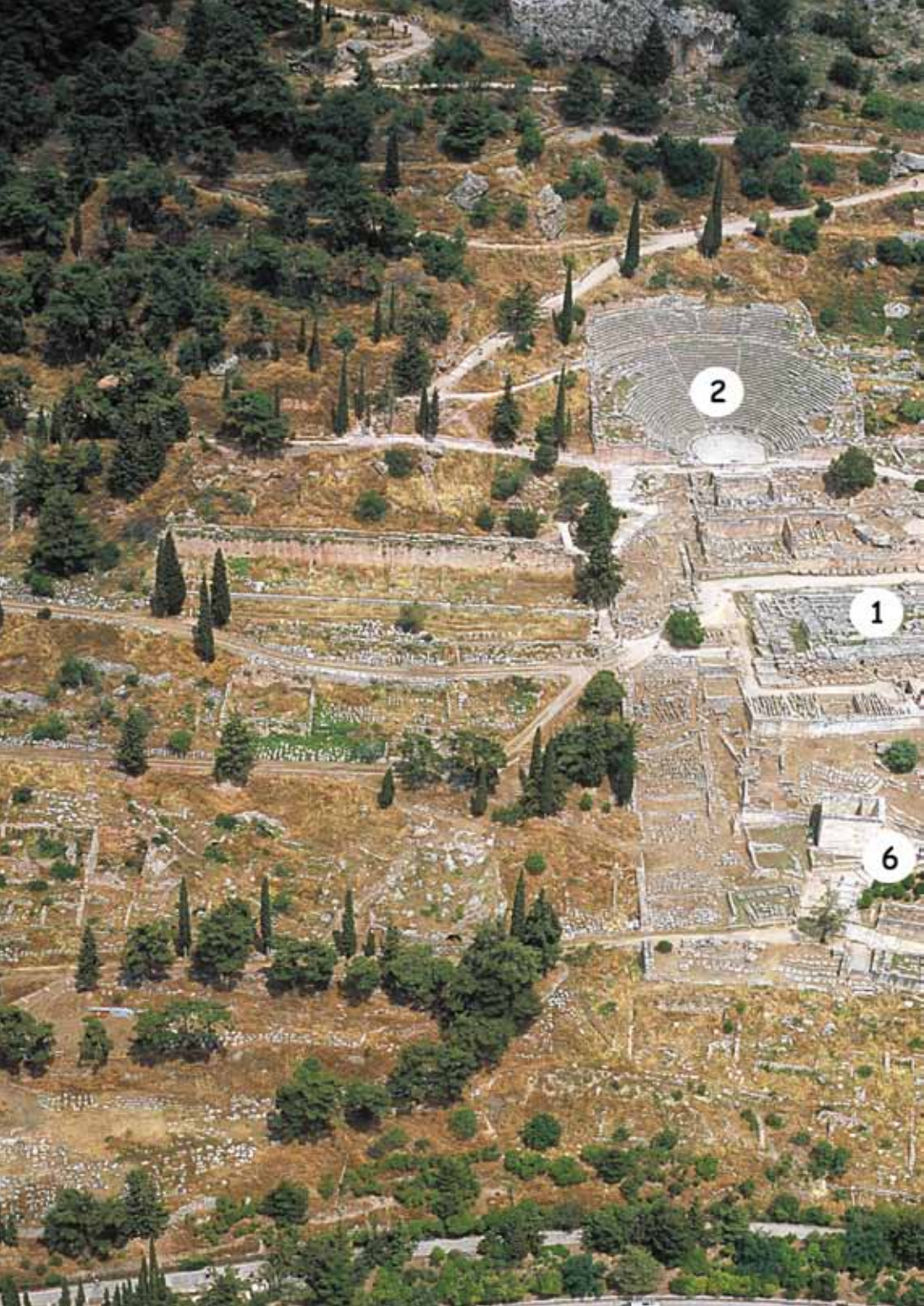
Ιδιαίτερες ευχαριστίες οφείλονται στον αρχιτέκτονα της Γαλλικής Αρχαιολογικής Σχολής, κόν Didier Laroche και στο Διευθυντή της, κόν Αλέξανδρο Farnoux, για την παραχώρηση των σχεδίων, τα οποία καθιστούν το μικρό οδηγό μας πιο ελκυστικό. Ελπίζουμε το εγχείρημά μας να συνδράμει στην προσπάθεια όλων για μια κοινωνία πιο δίκαιη, ειρηνική, αλληλέγγυα και απαλλαγμένη από κάθε είδους μισαλλοδοξία.

Ενδεικτική Βιβλιογραφία

- Η μάχη του Μαραθώνα, Ιστορία και Θρύλος, Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων, Αθήνα 2010.
- Καρούζος Χ., Δελφοί, Αθήνα 1974.
- Καστοριάδης Κ., Η αρχαία ελληνική δημοκρατία και η σημασία της για μας σήμερα, Αθήνα 1999.
- Κολώνια Ρ., Μουσικά και θεατρικά δρώμενα στους Δελφούς, Αρχαία θέατρα της Στερεάς Ελλάδας, Διάζωμα, Αθήνα 2013, 113-129.
- Κυρτάτας Δ.Ι., Ράγκος Σ.Ι., Η ελληνική αρχαιότητα: πόλεμος, πολιτική, πολιτισμός, Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών, Θεσσαλονίκη 2010.
- Κωνσταντίνου Ι., Δελφοί. Το μαντείο και ο ρόλος του στην πολιτικο-κοινωνική ζωή του αρχαίου ελληνισμού.
- Λαμπρινουδάκης Β., Εμείς και οι αρχαίοι χώροι θέασης και ακρόασης, "Διάζωμα" κίνηση πολιτών για την ανάδειξη των αρχαίων θεάτρων, Αθήνα 2009, 87 - 90.
- Ραμού - Χαφιάδη Α., Από τη φυλετική κοινωνία στην πολιτική. Πολιτειακή εξέλιξη της Αθήνας, Αθήνα 1982.
- Σακελλαρίου Μ.Β., Η Αθηναϊκή δημοκρατία, Ηράκλειο 2004 (1η έκδοση 1999).
- De Romilly J., Πόσο επίκαιρη είναι η αθηναϊκή δημοκρατία σήμερα, μτφρ. Οικονόμου Ε., Αθήνα 2009.
- Scott M., Δελφοί. Το κέντρο του αρχαίου κόσμου, μτφρ. Μακρόπουλος Μ., Αθήνα 2014.

www.followodyseus.gr (θεματική ενότητα: Δημοκρατία).

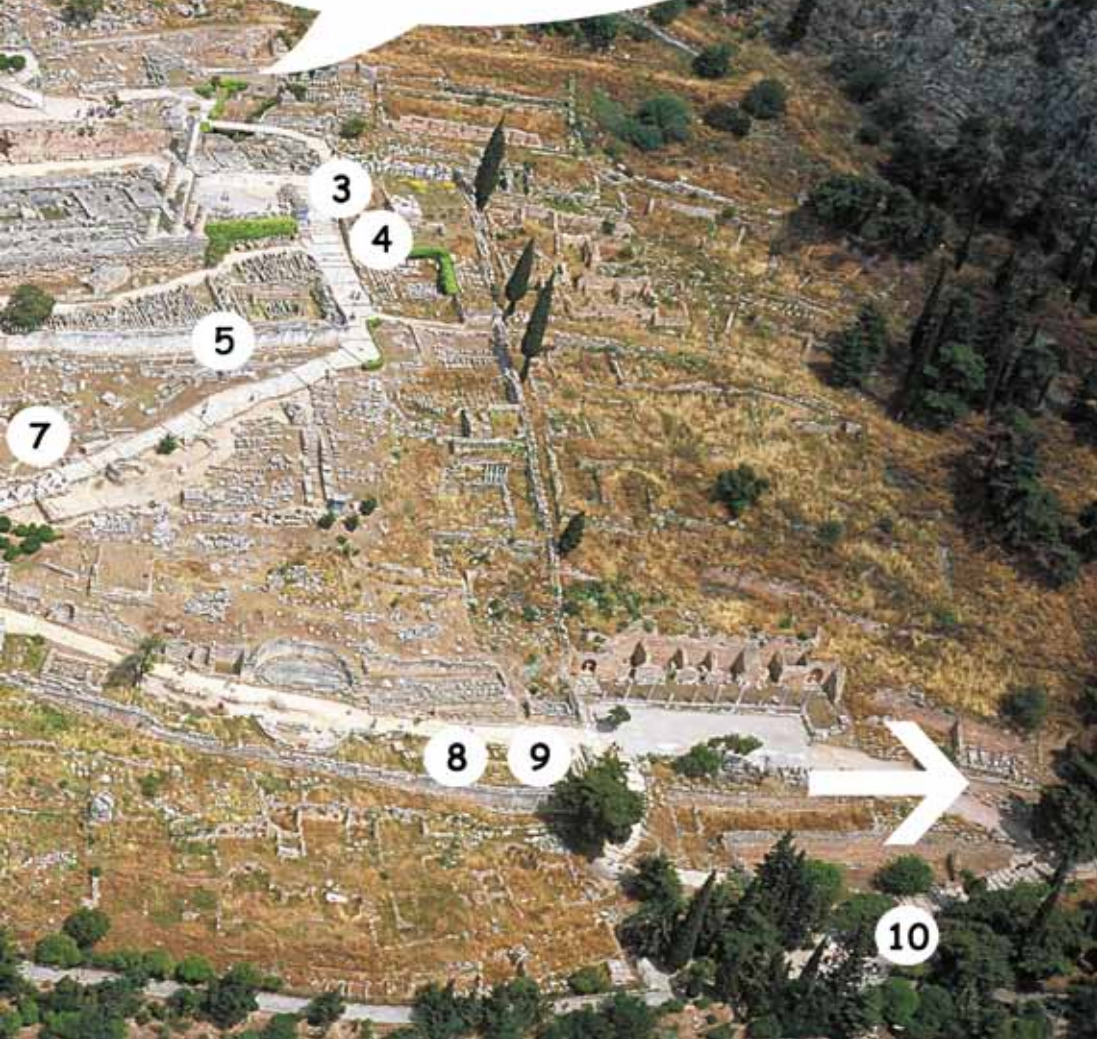

2

1

6

- 1 - Ο ναός του Απόλλωνα
- 2 - Το Θέατρο
- 3 - Ο Απόλλων των Σαλαμινίων
- 4 - Ο τρίποδας των Πλαταιών
- 5 - Η στοά των Αθηναίων
- 6 - Ο θησαυρός των Αθηναίων
- 7 - Το βουλευτήριο
- 8 - Το αφιέρωμα των Αθηναίων για το Μαραθώνα
- 9 - Το μνημείο του Λύσανδρου
- 10 - Το ιερό της Αθηνάς Προναίας

1 - Οι Αθηναίοι δοξάζουν τον Απόλλωνα

Το σημαντικότερο οικοδόμημα στο μαντείο των Δελφών ήταν ο ναός του Πύθιου Απόλλωνα. Σε ένα σπηλαιώδες όρυγμα κάτω από τα θεμέλια του ναού, οι αρχαιολόγοι πιστεύουν ότι ίσως βρισκόταν το άδυτο, από όπου το ιερατείο έδινε τους χρησμούς ερμηνεύοντας τα λόγια της Πυθίας.

Ο πρώτος λίθινος ναός κτίστηκε τον 6ο αι. π.Χ. Η αθηναϊκή οικογένεια των Αλκμεωνιδών, μέλος της οποίας ήταν ο Κλεισθένης, ανέλαβε την κατασκευή των αναλημάτων που στόλιζαν τα αετώματα του ναού, δηλαδή τα τριγωνικά ανοίγματα στη στέγη. Ξόδεψαν μάλιστα πολλά χρήματα για τα αγάλματα του ανατολικού αετώματος, τα οποία έφτιαξαν από λαμπρό μάρμαρο της Πάρου.

Τα αγάλματα βρίσκονται σήμερα στο μουσείο των Δελφών και απεικονίζουν την άφιξη του Απόλλωνα στους Δελφούς, τον οποίο συνόδευαν νέοι και νέες της Αθήνας. Στις γωνίες του αετώματος, άγρια ζώα κατασπαράζουν ελάφια.

Ο ναός που σήμερα είναι ορατός χρονολογείται στον 4ο αι. π.Χ.

2 - Στο θέατρο όλοι είναι ίσοι...

Τα Πύθια εορτάζονταν κάθε τέσσερα χρόνια προς τιμήν του Απόλλωνα στους Δελφούς. Διακρίνονταν από τους άλλους πανελλήνιους αγώνες, επειδή περιελάμβαναν αγωνίσματα μουσικής, ποίησης και αρχαίου δράματος.

Το πρώτο λίθινο θέατρο στους Δελφούς κατασκευάστηκε σε αμφιθεατρικό σημείο από ντόπιο λίθο Παρνασσού. Ακολουθεί την αρχιτεκτονική όλων των ελληνικών θεάτρων και διαιρείται στο κοίλο (κερκίδα), στην κυκλική ορχήστρα και στη σκηνή, η οποία ελάχιστα σώζεται. Υπολογίζεται ότι τις παραστάσεις μπορούσαν να παρακολουθήσουν 5.000 θεατές. Γνωρίζουμε ότι ο φιλότεχνος βασιλιάς της Περγάμου, Ευμένης Β', έστειλε χρήματα στους Δελφούς, το 159 π.Χ., για να επισκευαστεί το θέατρο.

"Το θέατρο συνδέεται πολύ στενά με τη Δημοκρατία, όλοι κάθονται σε ίσες θέσεις και έχουν την ίδια δυνατότητα να μιλήσουν για τα πράγματα που τους απασχολούν".

3 - "ὦ Παιδες Ἑλλήνων, ἴτε! "

Η φράση "Ἐμπρός Παιδες Ἑλλήνων, ελευθερώστε την Πατρίδα" προέρχεται από την τραγωδία *Πέρσες* του Αισχύλου, η οποία εξιστορεί τη ναυμαχία της Σαλαμίνας, το 480 π.Χ.

Η νίκη των Ελλήνων στη Σαλαμίνα εναντίον των Περσών σφράγισε την ιστορία της αρχαίας Ελλάδας, αλλά και της Ευρωπαϊκής ηπείρου, ενώ απέδειξε ότι οι ελεύθεροι άνθρωποι είναι ισχυρότεροι από τους σκλαβωμένους, ακόμη και όταν είναι λιγότεροι αριθμητικά.

Ο Θεμιστοκλής, επικεφαλής του αθηναϊκού στόλου στη μάχη της Σαλαμίνας, έπεισε τους Αθηναίους να εγκαταλείψουν την πόλη και να σωθούν από "τα ξύλινα τείχη", τα πλοία τους, ερμηνεύοντας έτσι χρησμό του μαντείου των Δελφών.

Μετά τη ναυμαχία, οι Έλληνες δώρησαν στον Απόλλωνα ένα κολοσσιαίο χάλκινο άγαλμα, στον τύπο του κούρου, το οποίο παρίστανε το θεό να κρατά το ακρόπρωρο πολεμικού πλοίου.

Σήμερα σώζεται μόνο το βάθρο του αγάλματος με την επιγραφή που αναφέρει ότι ήταν έργο του Θεόπροπου από την Αίγινα.

4 - Ο χρυσός Τρίποδας των Ελλήνων

Ο ολόχρυσος τρίποδας αφιερώθηκε από τους Έλληνες στον Απόλλωνα μετά τη νίκη τους κατά των Περσών στη μάχη των Πλαταιών, στη Βοιωτία, το 479 π.Χ. Στήθηκε απέναντι από το βωμό του ναού του Απόλλωνα, συμβολίζοντας την κοινή προσπάθεια όλων των Ελλήνων υπέρ της ελευθερίας.

Στηριζόταν σε μία χάλκινη στήλη, ύψους περισσότερο από επτά μέτρα, η οποία σχηματιζόταν από τρία φίδια που περιπλέκονταν και κατέληγαν στην κορυφή με τα κεφάλια τους χωρισμένα.

Στο κάτω μέρος της στήλης ήταν χαραγμένα τα ονόματα των ελληνικών πόλεων που συμμετείχαν σε όλους τους νικηφόρους πολέμους. Τον τρίποδα έλιωσαν οι Φωκείς αργότερα, κατά τη διάρκεια πολέμου, για να κόψουν νομίσματα. Αντίθετα, τη χάλκινη στήλη μετέφερε ο Μέγας Κωνσταντίνος στον Ιππόδρομο, στην Κωνσταντινούπολη, το 330 μ.Χ. Εκεί βρίσκεται έως σήμερα.

Στην ίδια θέση, στον αρχαιολογικό χώρο των Δελφών, στήθηκε το χάλκινο αντίγραφο της για να θυμίζει στο σημερινό επισκέπτη τα κατορθώματα που πετυχαίνει ένας λαός, όταν είναι ενωμένος.

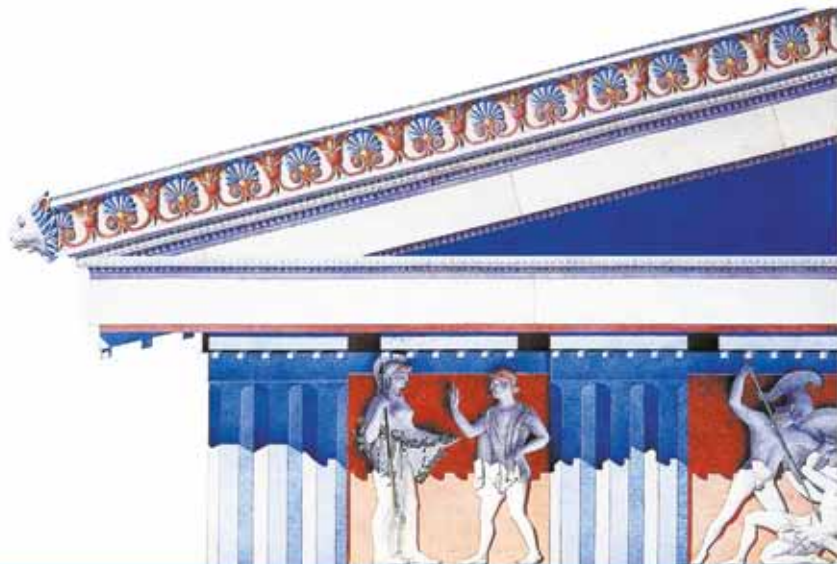

5 - Η στοά είχε τη δική της ιστορία...

Η στοά των Αθηναίων κτίστηκε μετά το 478 π.Χ., για να στεγάσει τα λάφυρα των Αθηναίων από τις ναυτικές νίκες κατά των Περσών. Την ξύλινη στέγη της, η οποία δεν σώθηκε, στήριζαν οι επτά μονόλιθοι ραβδωτοί κίονες από πεντελικό μάρμαρο. Ως πίσω τοίχος της στοάς χρησιμοποιήθηκε ο μεγάλος Πολυγωνικός, ο οποίος έχει λάβει το όνομά του από τις καμπύλες ακμές των λίθων, που αρμολίζουν πολύ ταιριαστά. Ο τοίχος αυτός είναι κατάγραφος από αρχαίες επιγραφές απελευθέρωσης δούλων με εγγυητή τον Απόλλωνα.

Στη βάση της στοάς είναι ορατή η επιγραφή: *"Ἀθηναῖοι ἀνέθεσαν τὴν στοάν καὶ τὰ ὄπλα καὶ τὰ ἀκρωτήρια ἐλόντες τῶν πολεμίων"*. Εδώ δηλαδή, ήταν αφιερωμένα τα ακρωτήρια, τα ακρόπρωρα των περσικών πλοίων, και τα όπλα, πιθανώς τα σχοινιά που συγκρατούσαν τη γέφυρα, ίσως την πλωτή γέφυρα που κατασκεύασε ο Ξέρξης στον Ελλήσποντο.

Η ανέγερση της στοάς των Αθηναίων στο σημείο του ιερού, όπου τελούνταν όλες οι παλαιές λατρείες, συμβόλιζε τη μεγάλη ισχύ των Αθηναίων στις αρχές του 5ου αι. π.Χ.

6 - Θέλει αρετή και τόλμη η ελευθερία...

Μετά τη μάχη του Μαραθώνα, το 490 π.Χ., οι Αθηναίοι προσέφεραν στον Απόλλωνα έναν πανέμορφο θησαυρό που σήμερα είναι αναστηλωμένος. *Θησαυροί* ονομάζονται τα μικρά οικοδομήματα με τη μορφή ναού, τα οποία αφιέρωναν οι πόλεις για να στεγάσουν τα αφιερώματά τους. Ο θησαυρός των Αθηναίων κατασκευάστηκε από λευκό μάρμαρο της Πάρου και είχε δύο κίονες δωρικού ρυθμού στην πρόσοψη. Οι ανάγλυφες πλάκες που κοσμούσαν τους εξωτερικούς τοίχους κάτω από τη στέγη, έφεραν παραστάσεις με τους άθλους του Ηρακλή και του Θησέα.

Οι δύο ήρωες ήταν ιδιαίτερα αγαπητοί στους Αθηναίους, ο Θησέας μάλιστα θεωρούνταν μυθικός ιδρυτής της δημοκρατίας. Για το λόγο αυτό, κόσμησαν τα μέρη του κτηρίου που ήταν ορατά στους προσκυνητές, το νότιο και το δυτικό, με τους άθλους του ήρωα. Από τον 4ο αι. π.Χ. έως και σήμερα, οι Έλληνες που αγωνίστηκαν στη μάχη του Μαραθώνα αναγνωρίζονται ως σύμβολα της ελευθερίας έναντι του αυταρχισμού και της τυραννίας.

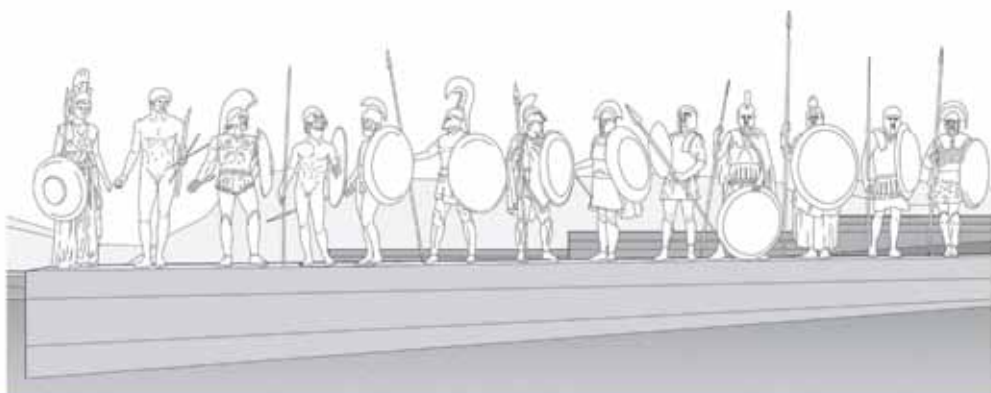

7 - Συμμετέχω, συμμετέχεις, αποφασίζουμε...

Τα βουλευτήρια, τα οικοδομήματα στα οποία συνεδρίαζε η Βουλή στην αρχαιότητα, ήταν σημαντικά για τη λήψη των αποφάσεων, οι οποίες θα ψηφίζονταν από την Εκκλησία του δήμου. Επίσης, οι βουλευτές διασφάλιζαν την τήρηση των αποφάσεων.

Την εποχή του Κλεισθένη στην Αθήνα, η Βουλή είχε 500 μέλη, 50 από κάθε φυλή. Ένας πολίτης ήταν δυνατό να είναι μέλος της Βουλής δύο φορές στη ζωή του και να καταθέτει προτάσεις. Προστάτιδα της Βουλής και των πολιτικών δημοκρατικών θεσμών ήταν η Αθηνά Βουλαία.

Το μικρό βουλευτήριο των Δελφών οικοδομήθηκε στον πιο ιερό τόπο του μαντείου, στο σημείο όπου ο Απόλλωνας σκότωσε τον Πύθωνα για να ιδρύσει το ιερό του. Οι βουλευτές στους Δελφούς ήταν μόνο δεκαπέντε και λάμβαναν αποφάσεις για τα ζητήματα της μικρής πόλης τους. Με την πάροδο των αιώνων, ο αριθμός αυτός μειώθηκε. Υπολογίζεται ότι τον 4ο αι. π.Χ. οι πολίτες των Δελφών έφθαναν μόλις τους χίλιους, οι οποίοι οικονομικά ήταν εξαρτημένοι από το μαντείο των Δελφών.

8 - Οι ήρωες πολεμούν σαν Έλληνες...

Οι Αθηναίοι, λίγα χρόνια μετά τη μάχη του Μαραθώνα, το 490 π.Χ., δώρισαν στο ιερό του Απόλλωνα, στην αρχή της Ιεράς οδού, ένα σύνολο από δεκατρία χάλκινα αγάλματα, που είναι γνωστό ως το μνημείο του Μαραθώνα. Σκοπός του ήταν να δοξαστούν οι Αθηναίοι πολίτες που είχαν πολεμήσει κατά της Περσικής αυτοκρατορίας.

Τα αγάλματα, έργα του φημισμένου γλύπτη της αρχαιότητας, Φειδία, παρίσταναν τη Θεά Αθηνά, τον Απόλλωνα, το Μιλτιάδη, τον αρχηγό του αθηναϊκού στρατού, και τους Επώνυμους ήρωες, δηλαδή τους προστάτες των δέκα φυλών που καθιέρωσε ο Κλεισθένης. Οι ήρωες ήταν ο Ιπποθών, ο Αντίοχος, ο Αίας ο Τελαμώνιος, ο Λέως, ο Ερεχθέας, ο Αιγέας, ο Οινέας, ο Ακάμας, ο Κέκροπας και ο Ώανδίωνας.

Το σημερινό αγώνισμα του Μαραθώνιου δρόμου (42,195 χλμ.) καθιερώθηκε σε ανάμνηση της ιστορικής διαδρομής του αγγελιοφόρου που έστειλαν οι Αθηναίοι μετά τη μάχη για να μεταφέρει στην πόλη τους το μήνυμα της νίκης: *Νενικήκαμεν!*

9 - Το τέλος της δημοκρατίας...

Το μνημείο του Λυσάνδρου αφιέρωσαν οι Λακεδαιμόνιοι μετά τη νίκη τους κατά των Αθηναίων στους Αιγός Ποταμούς, στον Ελλάσποντο, το 405 π.Χ. Το μνημείο τοποθετήθηκε δίπλα σε αυτό της μάχης του Μαραθώνα, το οποίο είχε ανεγερθεί 50 χρόνια νωρίτερα.

Στο βάθρο του μνημείου ήταν στημένοι 39 χάλκινοι ανδριάντες, ανάμεσα στους οποίους και ο ανδριάντας του Λυσάνδρου, του αρχηγού του στόλου, τον οποίο στεφάνωνε ο Ποσειδώνας. Εκτός από τον Ποσειδώνα, παριστάνονταν ο Δίας, ο Απόλλων, η Άρτεμις και οι Διόσκουροι. Σώθηκαν μόνο οι βάσεις των αγαλμάτων με επιγραφές, από τις οποίες μαθαίνουμε τα ονόματα των σπουδαίων γλυπτών που τα έπλασαν. Μάλιστα, η επιγραφή στη βάση του ανδριάντα του Λυσάνδρου αναφέρει ότι: *"δόξασε την απόρθητη Λακεδαίμονα"*.

Η πλήρης καταστροφή του Αθηναϊκού στόλου στη ναυμαχία στους Αιγός ποταμούς, την οποία είχε προβλέψει το μαντείο των Δελφών, αποτελεί την αρχή του τέλους για την αθηναϊκή δημοκρατία.

10 - ...και μία δημοκρατική Θεά

Το δεύτερο μεγάλο ιερό στους Δελφούς ήταν αφιερωμένο στην Αθηνά Πρωναία. Το επίθετο Πρωναία (προ του ναού) ίσως δόθηκε, επειδή οι επισκέπτες των Δελφών από το δρόμο της Αττικής και της Βοιωτίας συναντούσαν πρώτα το ιερό αυτό.

Η Αθηνά λατρευόταν με την ιδιότητα της Εργάνης, που βοηθάει τους ανθρώπους να προκόβουν, της Ζωστηρίας, που επιτρέπει στις γυναίκες να έχουν καλή γέννα, και ως πολεμική Θεότητα μαζί με τον τοπικό ήρωα, Φύλακο. Τα βράχια που έπεσαν στην Πρωναία το 479 π.Χ. απέτρεψαν τη σύληση του ιερού από τους Πέρσες και το 279 π.Χ. από τους Γαλάτες.

Στο ιερό είχαν ανεγερθεί σπουδαία κτήρια: οι δύο ναοί της Αθηνάς, ο αρχαιότερος και ο νεώτερος, ο θησαυρός των κατοίκων της Μασσαλίας, αποικίας της Φώκαιας, και ένας θησαυρός δωρικού ρυθμού, μάλλον από τους Αθηναίους.

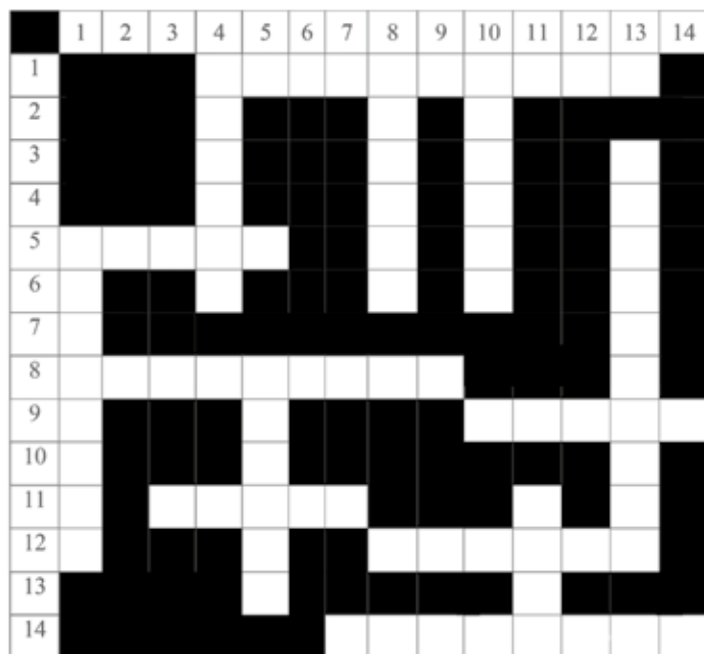
Σήμερα, στο ιερό δεσπόζει η Θόλος, κομψό οικοδόμημα του 4ου αι. π.Χ., η λειτουργία του οποίου μας είναι άγνωστη.

Δραστηριότητες

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Σταυρόλεξο

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ

1. Πολίτευμα της αρχαίας Αθήνας 5. Η λειτουργία αυτού του κτηρίου στο χώρο της Προναίας είναι άγνωστη 8. Σε αυτόν το θεό αφιέρωσαν άγαλμα στους Δελφούς μετά τη ναυμαχία της Σαλαμίνας 9. Από τον Κλεισθένη έγιναν δέκα 11. Δημοκρατικό σώμα στο οποίο συμμετείχαν 500 πολίτες 12. Μυθικός ήρωας της Αθήνας 14. Αφιέρωμα των Ελλήνων μετά την μάχη των Πλαταιών

1. ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ - 5. ΘΟΝΟΣ - 8. ΑΠΟΛΩΝΙΩΝΑΣ - 9. ΔΕΚΑ - 11. ΒΟΥΛΗ - 12. ΘΗΣΕΑΣ - 14. ΠΡΩΝΑΙΑΣ

ΚΑΘΕΤΑ

1. Στέγαζαν τα αφιερώματα προς τους θεούς 4. Πόλη γνωστή για το μαντείο της 5. Αυτά φύλαγαν στη στοά των Αθηναίων 8. Τύπος αρχαίου ανδρικού αγάλματος 10. Τριγωνικό άνοιγμα στην πρόσοψη ενός ναού 11. Ονομασία χώρου που είναι αφιερωμένος σε θεό 13. Εγκαθίδρυσε την Δημοκρατία

1. ΘΗΣΑΥΡΟΙ - 4. ΔΕΛΦΟΙ - 5. ΑΕΤΙΩΝΑΣ - 8. ΚΟΡΟΣ - 10. ΚΑΕΙΣΘΕΝΗΣ - 11. ΕΡΩ - 13. ΚΑΕΙΣΘΕΝΗΣ

2. Βρες τις κρυμμένες λέξεις:

Ρ	Δ	Κ	Α	Π	Ο	Λ	Λ	Ω	Ν	Α	Σ
Κ	Η	Τ	Ρ	Ι	Π	Ο	Δ	Α	Σ	Ε	Θ
Λ	Μ	Α	Ν	Τ	Ε	Ι	Ο	Ζ	Δ	Τ	Η
Χ	Ο	Ν	Δ	Ε	Λ	Φ	Ο	Ι	Θ	Ω	Σ
Γ	Κ	Γ	Η	Α	Θ	Η	Ν	Α	Ε	Μ	Α
Θ	Ρ	Σ	Δ	Μ	Ι	Ω	Υ	Ο	Α	Α	Υ
Ο	Α	Δ	Ε	Φ	Ε	Η	Κ	Χ	Τ	Ξ	Ρ
Λ	Τ	Ο	Λ	Μ	Ρ	Ι	Π	Ξ	Ρ	Ω	Ο
Ο	Ι	Ο	Κ	Τ	Ο	Λ	Ο	Δ	Ο	Γ	Σ
Σ	Α	Λ	Φ	Τ	Γ	Ξ	Λ	Μ	Σ	Ρ	Ι
Λ	Α	Φ	Υ	Ρ	Α	Ζ	Η	Κ	Α	Λ	Ο
Α	Ν	Α	Θ	Η	Μ	Α	Ε	Ι	Ε	Ρ	Ο

ΔΕΛΦΟΙ
ΘΕΑΤΡΟ
ΑΕΤΩΜΑ
ΙΕΡΟ

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΑΛΚΜΕΩΝΙΔΕΣ
ΑΠΟΛΛΩΝΑΣ
ΜΑΝΤΕΙΟ

ΠΟΛΗ
ΤΡΙΠΟΔΑΣ
ΘΟΛΟΣ
ΑΘΗΝΑ

ΘΗΣΑΥΡΟΣ
ΛΑΦΥΡΑ
ΜΝΗΜΕΙΟ
ΑΝΑΘΗΜΑ

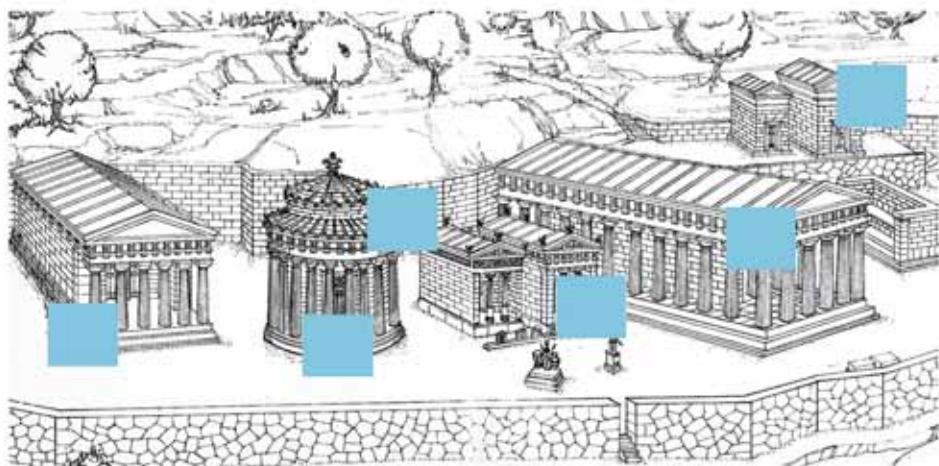
3. Ζωγράφισε την Κόρη με τα χρώματα της επιλογής σου.

4. Ποιο από τα παρακάτω αγάλματα ανήκει στον τύπο του κούρου και γιατί;

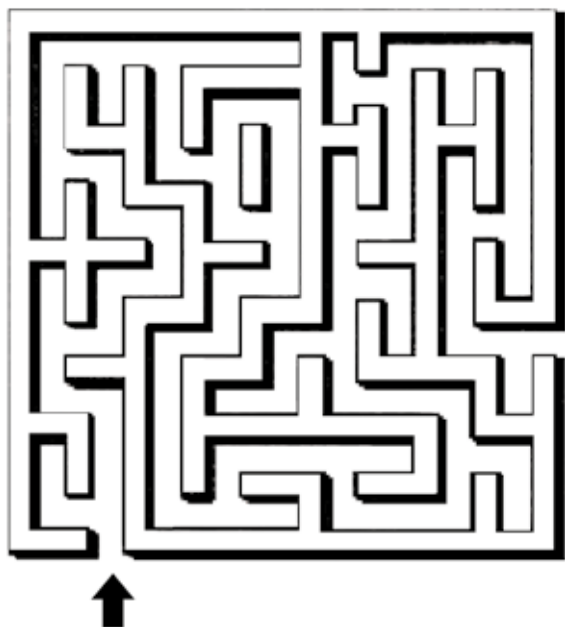
5. Βλέπεις μια αναπαράσταση του ιερού της Αθηνάς Προναίας. Να τοποθετήσεις στη θέση τους τα τμήματα που λείπουν από τα μνημεία.

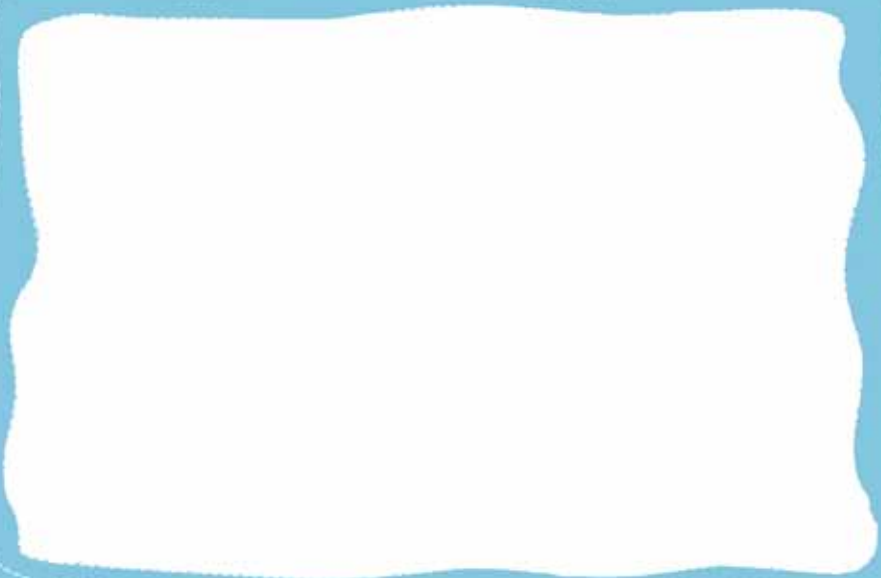
6. Χωριστείτε σε ομάδες και ψηφίστε για ένα θέμα της τάξης σας αναφέροντας τα υπέρ και τα κατά, όπως γίνεται στη Βουλή.

7. Ποια μνημεία ή αγάλματα σχετίζονται με τη νίκη των Ελλήνων κατά των Περσών;

8. Μπορείς να βρεις το δρόμο για το ναό του Απόλλωνα;

9. Οι ρόλοι, ανδρικοί και γυναικείοι, τραγικοί ή κωμικοί, στο αρχαίο δράμα εκτελούνταν μόνο από άντρες ηθοποιούς. Ζωγράφησε ένα αρχαίο προσωπείο.

10. Να βρεις αν οι παρακάτω προτάσεις είναι σωστές ή λάθος:

A. Ο Πεισίστρατος ίδρυσε τον αρχαϊκό ναό του Απόλλωνα στους Δελφούς.

- Σωστό
- Λάθος

B. Η στήλη του τρίποδα των Πλαταιών ήταν χάλκινη.

- Σωστό
- Λάθος

Γ. Στη Θόλο οι ιερείς φύλαγαν αφιερώματα.

- Σωστό
- Λάθος

Δ. Οι βουλευτές της πόλης των Δελφών αποφάσιζαν για όλες τις πόλεις.

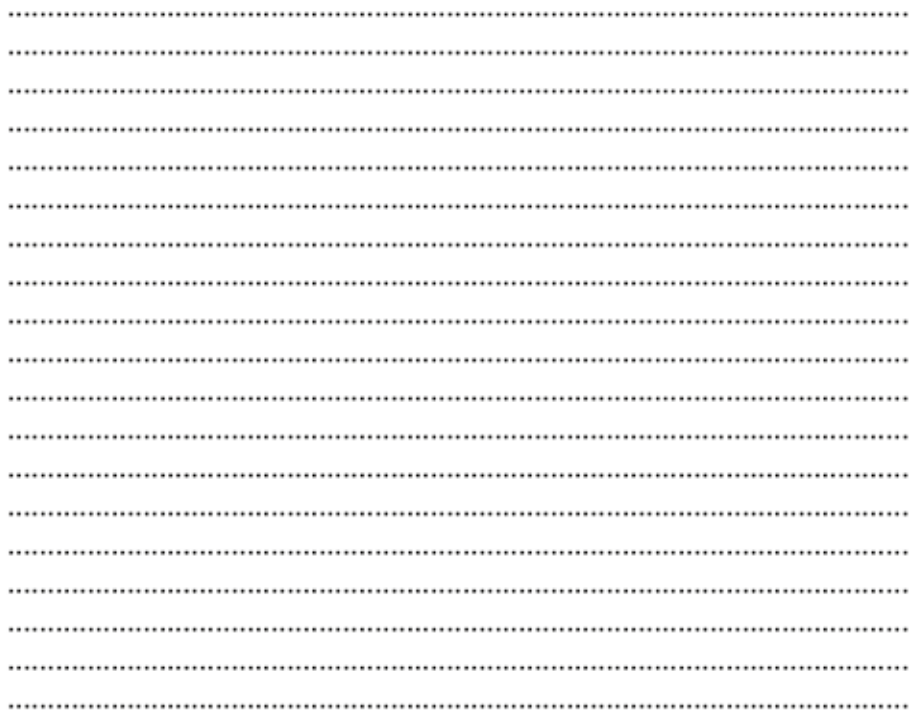
- Σωστό
- Λάθος

E. Στο ανάθημα του Μαραθώνα παριστάνονται η Αθηνά και ο Δίας.

- Σωστό
- Λάθος

ΣΤ. Το μνημείο του Λυσάνδρου στήθηκε υπέρ της νίκης των Ελλήνων κατά των Περσών.

- Σωστό
- Λάθος

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ και ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

Εφορεία Αρχαιοτήτων Φωκίδος

Έργο: "Ανάδειξη αρχαιολογικού χώρου Δελφών"
Π.Ε.Π. Θεσσαλία - Στερεά Ελλάδα - Ήπειρος, 2007-2013.

Επιμέλεια - Σύνταξη Κειμένων:
Αθανασία Ψάλτη, Αμαλία Κατερέλου, Ανδρονίκη Ντάλλα.

Σχεδιασμός Εντύπου: Μάρω Ρόδη.

Υπόλογος Έργου - Οικονομική Υποστήριξη:
Γιώργος Αλιπαρμάκης, Ιωάννα Παπανικολάου.

Τηλ.: 22650 82312 - 13 / Φαξ: 22650 82966

Email: efafok@culture.gr

www.e-delphi.gr

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης